

**ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI
WYMAGANY OD UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
NA KONKURSIE JĘZYKA ANGIELSKIEGO
W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026**

Celem konkursu jest sprawdzenie wszechstronnej wiedzy i umiejętności językowych uczniów szkół podstawowych.

Zakres wiedzy i umiejętności są zgodne z treściami nauczania podstawy programowej dla szkoły podstawowej na etapie szkolnym (rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. – Dz.U. 2017, poz.356) uwzględniając projekty uszczuplonej podstawy programowej z 2024r.

ZAKRES WIEDZY

Od uczestników konkursu oczekuje się wiedzy i umiejętności posługiwania się językiem angielskim w zakresie następujących zagadnień tematycznych:

- 1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);
- 2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe);
- 3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
- 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, *wybór zawodu**);
- 5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, problemy, *styl życia**);
- 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);
- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług, *środki płatnicze**);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie);
- 9) kultura (np. twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu);
- 11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- 12) nauka i technika (np. wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, *zagrożenie** i ochrona środowiska naturalnego).
- 14) *Życie społeczne (np. wydarzenia i zjawiska społeczne)**

REALIOZNAWSTWO**

Od uczestników konkursu oczekuje się:

- 1) wiedzy ogólnej na temat wybranych krajów anglojęzycznych tj. Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Irlandii, Australii

UMIEJĘTNOŚCI

W zakresie rozumienia tekstu pisanego od uczestników wymagana jest umiejętność:

- 1) określania głównej myśli tekstu lub fragmentu tekstu;
- 2) określania intencji nadawcy/autora tekstu;
- 3) określania kontekstu wypowiedzi (np. nadawcy, odbiorcy, formy tekstu, czasu, miejsca, sytuacji);
- 4) znajdowania w tekście określonych informacji;
- 5) znajdowanie w tekście określonego słownictwa;
- 6) rozpoznawania związku między poszczególnymi częściami tekstu;
- 7) *układania informacji w określonym porządku**;
- 8) rozróżniania formalnego i nieformalnego stylu tekstu.

W zakresie umiejętności reagowania językowego od uczestników wymagane jest:

- 1) właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych
- 2) rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji

W zakresie umiejętności posługiwania się językiem pisanym wymagane jest:

- 1) *poprawne formułowanie wypowiedzi pisemnych (opis osoby lub miejsca, e-mail, rozprawka)**.*

ZAKRES MATERIAŁU GRAMATYCZNEGO

CZASOWNIK

- 1) Bezokolicznik i formy osobowe, np. to work, works.
- 2) Czasowniki posiłkowe, np. be, do, have.
- 3) Czasowniki modalne:
 - ☐ can, np. I can dance. My mother can't drive a car. You can't watch this film. Can you help me?
 - ☐ could, np. Could you help me? I couldn't visit you yesterday.
 - ☐ must, np. I must finish it today. You mustn't ride a bike here.
 - ☐ should, np. You should learn more. Where should I put the shopping?
 - ☐ will, np. Will you do it for me?
 - ☐ have to, np. He has to go to the dentist.
 - ☐ may, np. May I help you?

4) Czasowniki modalne w przeszłości **

- ☐ *need, np. I needn't have done it.*
- ☐ *must, can't, np. He must have done it. The cat can't have eaten it.*
- ☐ *may, might, could, np. She might have gone home.*
- ☐ *should, ought to, np. I shouldn't have told her off.*

5) Tryb rozkazujący, np. Open your books! Don't walk on the grass!

6) Czasowniki regularne i nieregularne, np. live – lived – lived; go – went – gone.

7) Imiesłów czynny, np. a girl wearing a blue T-shirt *.

8) Czasowniki wyrażające uczucia, emocje, upodobania, chęci, np. like, would like to, enjoy, hate, let's.

9) Czasowniki złożone (phrasal verbs), np. get up, look after, take off.

10) Konstrukcje "used to", "get used to", "be used to" *

11) Czasy gramatyczne:

- ☐ Present Simple, np. I get up at seven o'clock. The film starts at 8 p.m.
- ☐ Present Continuous, np. She is reading a book at the moment. What are you doing tomorrow?
- ☐ Present Perfect, np. I have never travelled to Mexico. Have you done your homework?
- ☐ *Past Perfect, np. Before I left home, I had eaten breakfast*.*
- ☐ Past Simple, np. I went to the cinema yesterday. My mum saw you two days ago.
- ☐ Past Continuous, np. I was reading a book when the telephone rang.
- ☐ Future Simple, np. I will go to the shop. I hope you'll get better.
- ☐ *Future Continuous, np. I will be sleeping at 5 a.m. **
- ☐ Present Perfect Continuous, np. I've been reading this book for half an hour now.*
- ☐ *Future Perfect, np. I will have finished my assignment by next Tuesday.***
- ☐ Konstrukcja "be going to", np. He's going to buy a new computer.

RZECZOWNIK

- 1) Nazwy rzeczy policzalnych i niepoliczalnych, np. a desk, water, money.
- 2) Liczba mnoga regularna i nieregularna, np. room – rooms, box – boxes, child – children.
- 3) Sposoby wyrażania posiadania i przynależności, np. Kate's notebook, the photo of my sister.

OKREŚLNIKI ILOŚCIOWE

- 1) Określniki typu (a) little, (a) few.

PRZEDIMEK

- 1) Przedimek, np. a dog, an apple, the sun, breakfast.

PRZYMOTNIK

- 1) Stopniowanie regularne i nieregularne używane do porównań w stopniu równym, wyższym i najwyższym, np. cold – colder – the coldest, beautiful – more beautiful – the most beautiful, good – better – the best.
- 2) Kolejność przymiotników.
- 3) Przymiotniki dzierżawcze, np. my, her, their.

PRZYSŁÓWEK

- 1) Stopniowanie regularne i nieregularne, np. elegantly – more elegantly – the most elegantly, badly – worse – the worst.
- 2) Tworzenie przysłówka z przymiotnika, np. slow – slowly, good – well.
- 3) Przysłówki sposobu, częstotliwości, np. He usually comes late. Speak slowly.

ZAIMEK

- 1) Zaimki osobowe, np. I, me, they, them.
- 2) Zaimki dzierżawcze, np. mine, yours.
- 3) Zaimki wskazujące, np. this, these.
- 4) Zaimki pytające, np. who, how, why, which.
- 5) Zaimki względne, np. who, which, that.
- 6) Zaimki nieokreślone, np. some, any, much, many, no.
- 7) Zaimki one/ones w zdaniach typu: I will take the blue one/ones.
- 8) Zaimki none/neither/no, both/either
- 9) Zaimki zwrotne, np. myself, yourself

LICZEBNIK

- 1) Liczebniki główne, np. one, a hundred.
- 2) Liczebniki porządkowe, np. first, 25th.

PRZYIMEK

- 1) Przyimki z określeniami miejsca, kierunku, odległości, np. next to the shop, on the left, in the north.
- 2) Przyimki z określeniami czasu, np. on Saturday, in the morning, at 7 a.m.
- 3) Przyimki z określeniami sposobu, np. by car.
- 4) Przyimki po niektórych czasownikach i przymiotnikach, np. wait for, interested in.

SPÓJNIK

- 1) Spójniki, np. and, or, because, when, before, so, after

SKŁADNIA

- 1) Zdania twierdzące, przeczące i pytające w czasach: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Past Simple, *Past Perfect**, Future Simple, *Future Continuous**, *Present Perfect Continuous**, *Future Perfect***
- 2) Zdania rozkazujące, np. Come here! Don't close the door! Let me go!
- 3) Zdania z podmiotem it, np. It is cold today.
- 4) Zdania z podmiotem there, np. There is a new stadium in my town. There were many people in the park.
- 5) Zdania z dwoma dopełnieniami, np. Give me some water.
- 6) Zdania współrzędnie złożone, np. My brother lives in a big city and I live in the country.
- 7) Zdania podrzędnie złożone, np. He is sad because he lost his mobile. I know where they are. She went to the shop to buy a present for her friend.
- 8) Konstrukcje bezokolicznikowe i gerundialne, np. It's nice to meet you. He likes listening to music. I'm good at swimming.
- 9) Zdania wykrzyknikowe, np. What a surprise!
- 10) Pytania pośrednie np. Can you tell me where the bathroom is? Do you know how to spell her name?
- 11) *Pytania o podmiot np. Who decided to help her? **
- 12) *Mowa zależna**.
- 13) Strona bierna w czasach Present Simple, Past Simple, Future Simple.
- 14) *Strona bierna w czasach Present Continuous, Past Continuous, Present Perfect, Past Perfect**
- 15) *Strona bierna z bezokolicznikiem.***
- 16) Zdania warunkowe (typ 0, 1, 2).
- 17) *Zdania warunkowe (typ 3*, mieszane**)*
- 18) *Konstrukcja z wish i if only***
- 19) *Forma kauxatywna (have something done)***
- 20) Pytania rozłączne (question tags)
- 21) *Inwersja stylistyczna***

Poziom językowy wymagany na poszczególnych etapach:

- 1) etap szkolny - zgodne z treściami nauczania podstawy programowej dla szkoły podstawowej
- 2) etap rejonowy – poziom B2 (według skali CEFR)
- 3) etap wojewódzki – poziom B2+ (pisanie)/C1(czytanie oraz struktury językowe) (według skali CEFR)

LITERATURA

- 1) Podręczniki i repetytoria do nauczania języka angielskiego dla szkół podstawowych, dopuszczone do użytku przez MEN.
- 2) Murphy Raymond, *English Grammar in Use Fourth Edition*, 2012, Cambridge University Press.
- 3) *Malcolm Mann, Steve Taylore-Knowles, Destination B2: Grammar and Vocabulary*, 2013, MacMillan*
- 4) *Michael Vince, First Certificate Language Practice*, 2003 lub 2014, MacMillan*
- 5) *Michael Vince, Advanced Language Practice*, 2009 lub 2014, MacMillan **
- 6) *100 Civics Questions and Answers (English)* <https://www.uscis.gov/citizenship/find-study-materials-and-resources/study-for-the-test>**
- 7) *John Escott, 2008, England*, Oxford University Press. **
- 8) *Tom Vicary, 2008, Ireland*, Oxford University Press. **
- 9) *Jackie Maguire, 2008, Seasons and Celebrations*, Oxford University Press. **
- 10) *Alison Baxter, 2009, The USA*, Oxford University Press. **
- 11) *Christine Lindop, 2008, Australia and New Zealand*, Oxford University Press. (rozdziały 1 do 6). **
- 12) <https://lifeintheuktestweb.co.uk/study-materials/>
Rozdziały od 2-5 do „The Law in the UK” włącznie**

* - etap rejonowy i wojewódzki

** - etap wojewódzki